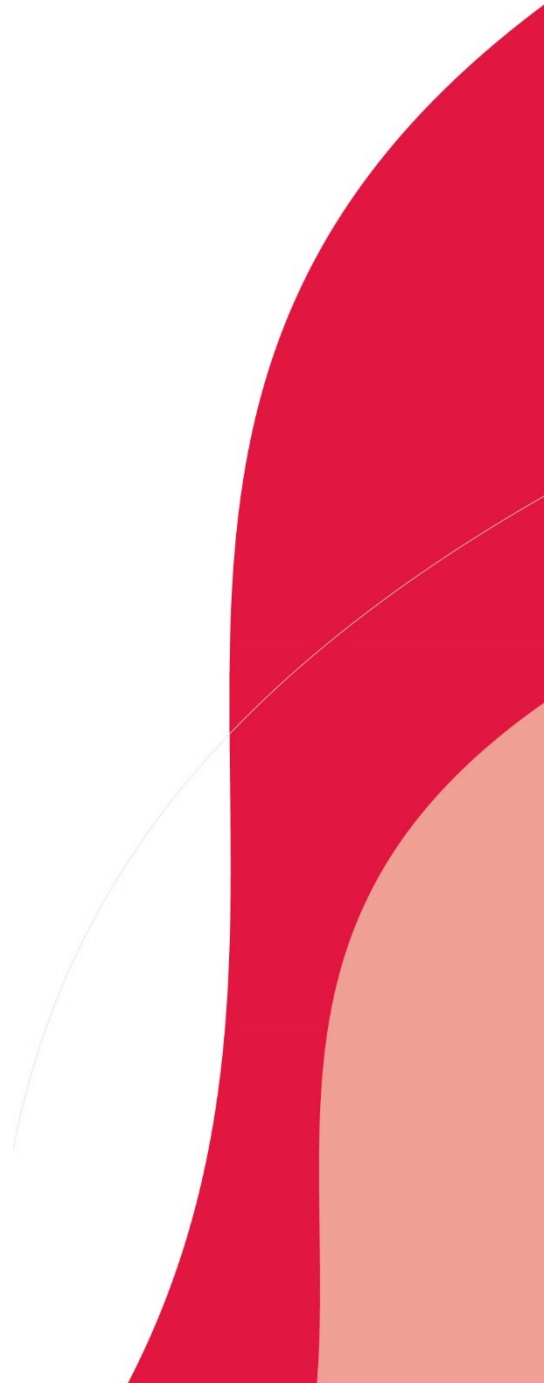

Konserniohje

Yhtymävaltuusto hyväksynyt 28.11.2017

Voimassa alkaen 1.1.2018

Sisällys

1. Valkeakosken seudun koulutuskuntayhtymän omistajapolitiikka	1
2. Kuntakonsernin määritelmä	1
3. Konsernin tarkoitus ja tavoite	2
4. Soveltamisala	2
5. Konserniohjeen käsittely ja hyväksyminen	2
6. Konserniohjeen sitovuus.....	3
7. Kuntayhtymän toimielinten toimivaltajako	3
8. Konserniraportointi.....	4
8.1. Raportoinnin sisältö ja rajoitukset	4
8.1.1. Toiminnan ja talouden suunnittelu sekä ohjaus	4
8.1.2. Kirjanpito-, tilinpäätös- ja konsernitilinpäätösperiaatteet	4
8.1.3. Toiminnan ja talouden raportointi	5
8.1.4. Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan arviointi ja raportointi	5
9. Keskitetyt konsernipalvelut ja keskitetyt toiminnot.....	5
9.1. Keskitetyn toiminnan järjestäminen ja ohjeistus	5
9.2. Tavaroiden ja palvelujen hankintoja ja omaisuuden luovutuksia koskevat ohjeet.....	6
9.2.1. Konsernin sisäiset hankinnat.....	6
9.2.2. Hankintayhteistyö	6
9.3. Rahoitusta, sijoituksia ja takausten antamista koskevat ohjeet.....	6
9.3.1. Maksuliikenne ja rahoitus	6
9.3.2. Sijoitustoiminta	6
9.3.3. Takauksen ja vakuuden antaminen	6
9.4. Riskienhallinta.....	7
9.5. Henkilöstöpolitiikka	7
10. Konsernin valvonta, tilintarkastus ja tarkastuslautakunnan tehtävät.....	7
10.1. Tytäryhteisöjen sisäinen valvonta	7
10.2. Tytäryhteisön konsernivalvonta.....	8
10.3. Tytäryhteisöjen tilintarkastus ja tarkastuslautakunnan tehtävät	8
11. Tytäryhteisöjen neuvotteluelvoitteet ja kunnan edustajien ohjeistaminen	9
12. Tiedottaminen konsernia koskevista asioista	10
13. Konserniohjeen voimaantulo.....	10

1. Valkeakosken seudun koulutuskuntayhtymän omistajapolitiikka

Omistajapolitiikalla määritetään sekä kuntayhtymän suora omistajuus että mahdollinen välillinen, eri yhteisöjen kautta tapahtuva omistajuus. Omistajapolitiikan tavoitteena on osaltaan tukea kuntayhtymän palvelutuotannon ja muiden tehtävien laadukasta ja taloudellista toteuttamista.

Kuntayhtymä huolehtii siitä, että kuntayhtymän edustajat kuntayhtymän määräysvallassa olevissa yhteisöissä toimivat kuntayhtymän strategisessa suunnittelussa sekä toiminnan ja talouden ohjauksen prosessissa asetettujen tavoitteiden mukaisesti ja että näiden yhteisöjen seuranta ja raportointi järjestetään tarkoituksenmukaisesti samalla tavalla kuin kuntayhtymän omien yksikköjen seuranta ja raportointi.

Kuntayhtymän omistajapolitiikassa on kyse omistajastrategian valinnasta ja sen onnistuneisuuden arvioinnista ja konserniohjauksesta, joka perustuu omistukseen liittyvän määräysvallan käyttöön. Omistajastrategiassa määritellään, missä tehtävissä ja hankkeissa kuntayhtymän on perusteltua olla omistajana ja sijoittajana.

Konserniohjaus voidaan jakaa kahteen kokonaisuuteen seuraavasti:

- omistajaohjaukseen, joka tarkoittaa toimenpiteitä, joilla kuntayhtymä omistajana tai jäsenenä myötävaikuttaa yhtiön ja muun yhteisön hallintoon ja toimintaan (kuntalain 410/2015 46 §) sekä kuntayhtymän edustajien päätösvalan käytön ohjaamista tytäryhteisön yhtiökokouksessa tai vastaavassa toimielimessä
- tytäryhteisöjen valvontaa koskevien ohjeiden antaminen kuntayhtymän omille toimielimille ja viranhaltijoille.

2. Kuntakonsernin määritelmä

Kuntakonserni määritellään kuntalain 410/2015 6 §:ssä seuraavasti: *Yhteisö, jossa kuntayhtymällä on kirjanpitolaian (1336/1997) 1 luvun 5 §:ssä tarkoitettu määräysvalta, on kuntayhtymän tytäryhteisö. Kuntayhtymä tytäryhteisöineen muodostaa kuntakonsernin.*

Valkeakosken seudun koulutuskuntayhtymä on kuntayhtymäkonsernin emoyhteisö, jonka tytäryhteisöjä ovat yhteisöt, joissa kuntayhtymällä yksin tai yhdessä muiden kuntakonserniin kuuluvien yhteisöjen kanssa on määräysvalta. Kirjanpitolaissa määräysvallalla tarkoitetaan tilannetta, jossa emoyhteisöllä on joko:

- oikeus käyttää yli puolta kohdeyrityksen kaikkien osakkeiden tai osuuksien tuottamasta äänimäärästä ja/tai
- oikeus nimittää tai erottaa enemmistö jäsenistä kohdeyrityksen hallituksessa tai siihen verrattavassa toimielimessä taikka toimielimessä, jolla on tämä sama oikeus.

Lisäksi kirjanpitovelvollisella katsotaan olevan määräysvalta kohdeyrityksessä, jos sitä johdetaan yhteisesti kohdeyrityksen kanssa tai kirjanpitovelvollinen muulla tavoin tosiasiallisesti käyttää määräysvaltaa kohdeyrityksessä.

Kuntayhtymän tytäryhteisöjä voivat olla yksityisoikeudelliset yhteisöt.

3. Konsernin tarkoitus ja tavoite

Valkeakosken seudun koulutuskuntayhtymän konserniohjeella luodaan puitteet konserniin kuuluvien yhteisöjen omistajaohjaukselle kuntayhtymän strategisten tavoitteiden mukaisesti.

Konserniohje luo yhteiset käytännöt yhteisöjen ohjaukseen, toiminnan läpinäkyvyyden lisäämiseen, kuntayhtymän yhteisöstä saaman tiedon laadun parantamiseen ja tiedonkulun tehostamiseen.

Konserniohje tukee päätöksentekijöiden ja muiden sidosryhmien kokonaiskuvan muodostamista koulutuskuntayhtymäkonsernin toiminnasta ja taloudesta.

4. Soveltamisala

Tämä konserniohje koskee Valkeakosken seudun koulutuskuntayhtymää ja sen tytäryhteisöjä sekä näiden mahdollisia tytäryhteisöjä. Kuntayhtymän osakkuusyhteisöissä kuntayhtymän edustajien tulee huolehtia siitä, että konserniohjeen periaatteita noudatetaan myös näissä yhteisöissä.

Valkeakosken seudun koulutuskuntayhtymän konserniin kuuluvat alla esitetyt tytäryhteisöt, joihin kuntayhtymällä on kirjanpitolain 1336/1997 1 luvun 5 §:n tarkoittama määräysvalta.

Tytäryhteisöt	Kuntayhtymän omistusosuus %	Konsernin omistusosuus %
VAAOkoulutus Oy	100,0	100,0
Yhteensä	100,0	100,0

5. Konserniohjeen käsittely ja hyväksyminen

Konserniohjeen hyväksyy yhtymävaltuusto. Kuntayhtymän perussopimuksen 16 §:n mukaan Kuntayhtymän on pyydettävä jäsenkunnilta lausunnot konserniohjeesta ja konserniohjeen muutoksista ennen sen hyväksymistä.

Konserniohje käsitellään ja hyväksytään kuntayhtymän määräysvallassa olevien tytäryhteisöjen yhtiökokouksessa tai hallituksen kokouksessa. Samalla tytäryhteisö sitoutuu kokonaisuudessaan konserniohjeen noudattamiseen.

Konserniohjeen käsittelystä ja hyväksymisestä tytäryhteisön yhtiökokouksessa tai hallituksen kokouksessa on toimitettava pöytäkirjanote koulutuskuntayhtymälle.

6. Konserniohjeen sitovuus

Hyväksytyä konserniohjetta noudatetaan konserniin kuuluvissa tytäryhteisöissä, jollei niitä koskevasta lainsäädännöstä muuta johdu.

Käyttäessään omistajaohjausta kuntayhtymä ottaa huomioon konsernin kokonaisedun ja yhteisöä koskevaan lainsäädäntöön sisältyvän yhteisön omistajien yhdenvertaisen kohtelun periaatteet. Omistajaohjausta ei saa käyttää siten, että yhteisön päätös tai toimenpide tuottaa kolmannelle osapuolelle epäoikeutettua etua tai haittaa yhteisön kustannuksella.

Konserniohjeeseen perustuvien yksittäisten ohjeiden ollessa mahdollisesti ristiriidassa yhteisöä koskevien säännösten, kuten osakeyhtiö- tai kirjanpitosäädännön tai muun lainsäädännön kanssa, noudatetaan voimassa olevaa lainsäädäntöä normihierarkian ja derogaatio-sääntöjen mukaisesti. Yhteisön johdon on ilmoitettava ristiriidasta välittömästi kirjallisesti talous- ja hallintojohtajalle.

Konserniohje ei muuta tytäryhteisön tai kuntayhtymän johdon oikeudellista asemaa tai vastuuta. Konserniohjeen noudattamatta jättäminen voi kuitenkin johtaa oikeudelliseen vahingonkorvausvastuuseen, mikäli sen noudattamatta jättämisen seurauksena on merkittävää vahinkoa tai haittaa tytäryhteisölle tai konsernille.

7. Kuntayhtymän toimielinten toimivaltajako

Yhtymävaltuusto

- päättää kuntayhtymän ja konsernin toiminnan ja talouden keskeisistä tavoitteista sekä konserniohjauksen periaatteista
- hyväksyy konsernitilinpäätöksen
- hyväksyy konserniohjeen
- päättää kuntayhtymän ja konsernin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteista
- hyväksyy tytäryhteisön yhtiöjärjestyksen

Yhtymähallitus

- ohjaa konsernia antamalla tarvittavat konsernitason toimintaohjeet ja -periaatteet sekä konserniohjetta yksityiskohtaisemmat ohjeet
- valitsee kuntayhtymän tytäryhteisön yhtiökokousedustajat ja antaa heille ohjeet kuntayhtymän kannan ottamisesta yhtiökokouksessa käsiteltäviin asioihin
- ohjeistaa yhtiökokousedustajia tytäryhteisön hallituksen kokoonpanosta sekä hallituksen jäsenten valinnasta
- seuraa konserniin kuuluvien yhteisöjen toiminnan ja valvonnan järjestämistä sekä ohjeiden noudattamista ja tekee tarvittaessa kehittämis- ja toimenpide-ehdotuksia
- antaa toimintakertomuksen yhteydessä valtuustolle tiedot tytäryhteisön toiminnasta.

Tarkastuslautakunta

- arvioi valtuuston asettamien toiminnallisten ja taloudellisten konsernia koskevien tavoitteiden asettelua ja toteutumista.

Kuntayhtymäjohtaja/rehtori

- johtaa yhtymähallituksen alaisena konsernipolitiikkaa
- vastaa näiden ohjeiden, kuntayhtymän perussopimuksen ja hallintosäännön mukaan kuntayhtymäjohtajalle/rehtorille kuuluvista tehtävistä
- seuraa kuntayhtymän omistajapolitiikan toteutumista ja raportoi tarvittaessa hallitukselle
- seuraa konsernin ja konserniohjeen toimivuutta ja tekee tarvittaessa ehdotuksia konsernin rakenteen ja ohjeiden kehittämisestä yhtymänhallitukselle ja yhteisölle.

8. Konserniraportointi

8.1. Raportoinnin sisältö ja rajoitukset

8.1.1. Toiminnan ja talouden suunnittelu sekä ohjaus

Osakeyhtiölain 624/2006 6 luvun 2 §:n mukaan yhtiön hallitus huolehtii yhtiön hallinnosta ja toiminnan asianmukaisesta järjestämisestä.

Tytäryhteisö laatii osana kuntayhtymän talousarvio- ja -suunnitteluprosessia vuosittain kuntayhtymälle taloussuunnitelman, johon sisältyy tulos- ja rahoitussuunnitelma sekä tarvittaessa investointisuunnitelma kuntayhtymän taloushallinnon erikseen antaman aikataulun ja muun ohjeistuksen mukaisesti. Taloussuunnitelma on laadittava samalle ajanjaksolle kuin kuntayhtymän oma taloussuunnitelma ja siitä on käytävä ilmi tytäryhteisölle asetetut taloudelliset ja toiminnalliset tavoitteet.

Tytäryhteisön mahdollinen investointisuunnitelma tehdään niinkään samalle aikajaksolle kuin kuntayhtymän investointisuunnitelma. Merkittävistä investoinneista ja hankkeista on aina neuvoteltava koulutuskuntayhtymän johdon kanssa.

8.1.2. Kirjanpito-, tilinpäätös- ja konsernitilinpäätösperiaatteet

Konserniin kuuluvissa yhteisöissä noudatetaan kuntalain ja kirjanpitolain mukaisia kirjanpito- ja tilinpäätösperiaatteita sekä määräyksiä. Konsernitilinpäätökseen kuuluvat konsernituloslaskelma, konsernitase ja konsernin rahoituslaskelma sekä tarvittavat liitteet. Tytäryhteisön tilikausi on kalenterivuosi, ellei lainsäädännöstä muuta johdu.

Koulutuskuntayhtymän taloushallinto antaa ohjeet konsernitilinpäätöstä varten annettavien tietojen sisällöstä, muodosta ja aikataulusta tytäryhteisölle vuosittain ennen tilikauden päättymistä osana kuntayhtymän tilinpäätösaikataulu ja -ohjeistusta. Kirjanpitolain mukaan tilinpäätös on laadittava kolmen kuukauden kuluessa tilikauden päättymisestä eli kuntayhtymäkonserneissa maaliskuun loppuun mennessä.

Tytäryhteisön on toimitettava tilinpäätöstiedot kuntayhtymälle tilikautta seuraavan helmikuun loppuun mennessä.

8.1.3. Toiminnan ja talouden raportointi

Kuntayhtymän tytäryhteisön hallituksen on annettava yhtymähallitukselle kuntakonsernin taloudellisen aseman arvioimiseen ja sen toiminnan tuloksen laskemiseen tarvittavat tiedot.

Osavuosisikatsaukset annetaan yhtymähallitukselle kahdesti vuodessa. Tytäryhteisöjen on toimitettava tilinpäätöksen yhteydessä seuraavat raportit:

- talousarvion toteutuminen tuloslaskelman muodossa
- osavuosisikatsauksen yhteydessä arvio talousarvion toteutumisesta vuositason tasolla
- selvitys rahoitusasemasta ja mahdollisesta sijoitustoiminnasta
- selvitys vuositavoitteiden toteutumisesta ja toteutusvaiheesta
- lähiajan merkittävimmät toiminnalliset ja taloudelliset tapahtumat.

Vuosiraportointi tapahtuu tilinpäätöksen yhteydessä. Tilinpäätös ja toimintakertomus on laadittava kirjanpitolain ja osakeyhtiölain säädösten mukaisesti. Merkittävät poikkeamat hyväksytystä suunnitelmasta, talousarviosta ja rahoitusasemasta on raportoitava aina välittömästi konsernijohdolle (yhtymähallitus ja kuntayhtymän johtaja). Tytäryhteisön on annettava konsernijohdon pyynnöstä muitakin selvityksiä toiminnastaan ja taloudestaan.

8.1.4. Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan arviointi ja raportointi

Tilivelvolliset ovat vastuussa sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tuloksellisuudesta. Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tuloksellisuutta voidaan seurata talousarviovuoden aikana esim. osavuosisikatsauksissa tai osassa niitä.

Yhtymähallituksen tulee raportoida kuntalain 410/2015 115 §:n mukaan toimintakertomuksessa sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä ja keskeisistä johtopäätöksistä. Lisäksi tilinpäätöstä ja toimintakertomusta koskevan kuntajaoston yleisohjeen mukaan toimintakertomuksessa tulee antaa selvitys konsernivalvonnasta ja merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä.

Tytäryhteisöjen tulee raportoida konsernijohdolle tytäryhteisöjen merkittävimmistä riskeistä sekä riskienhallinnan toimivuudesta ja riittävydestä yhteisön toimintakertomuksessa vuosittain ja tarvittaessa myös osavuosisikatsauksessa. Mikäli tytäryhteisössä havaitaan tilikaudella uusia ja merkittäviä riskejä, tulee niistä raportoida viipymättä konsernijohdolle. Lisäksi tulee varmistaa, että raportoinnin perusteella ryhdytään tarvittaviin toimenpiteisiin.

9. Keskitetyt konsernipalvelut ja keskitetyt toiminnot

9.1. Keskitetyn toiminnan järjestäminen ja ohjeistus

Konsernipalveluilla tarkoitetaan palveluja, joita konserniyhteisö tuottaa keskitetysti muille konserniin kuuluville yhteisöille. Konsernipalveluissa on otettava huomioon hankintalainsäädännön reunaehdot ja rajoitukset. Tytäryhteisön on selvitettävä konsernijohdon kanssa etukäteen konsernipalvelujen käyttö ennen ulkoistamista.

Keskitettyjä toimintoja tarjotaan tytäryhteisöille konsernissa talous- ja henkilöstöhallinnon palvelujen, tietohallinnon palvelujen, kiinteistöpalvelujen, ravitsemispalvelujen sekä tilintarkastuksen järjestämisen osalta.

Päätös keskitettyjen toimintojen käyttämisestä tehdään erikseen kussakin tytäryhteisössä konsernijohdon ohjeistuksen mukaisesti.

9.2. Tavaroiden ja palvelujen hankintoja ja omaisuuden luovutuksia koskevat ohjeet

9.2.1. Konsernin sisäiset hankinnat

Hankintayhteistyöhön sovelletaan julkisista hankinnoista annettua lakia 1397/2016 ja kuntayhtymän hankintasäätöä.

9.2.2. Hankintayhteistyö

Tytäryhteisöjen on selvitettävä hankintayhteistyön edellytykset ennen hankintojen toteuttamista. Päätös hankintayhteistyöhön osallistumisesta tehdään erikseen kussakin tytäryhteisössä kuntayhtymän ohjeistuksen mukaisesti, ellei ole perusteltua syytä poiketa siitä. Hankintaohjeissa annetaan yksityiskohtaisemmat määräykset hankintojen menettelytavoista ja yhteishankinnoista. Hankintalainsäädäntö ja sen nojalla annetut hankintaohjeet koskevat vain hankintoja. Merkittävien käyttöomaisuushyödykkeiden ja arvopapereiden luovutuksista on neuvoteltava kuntayhtymän johtajan kanssa.

9.3. Rahoitusta, sijoituksia ja takausten antamista koskevat ohjeet

9.3.1. Maksuliikenne ja rahoitus

Kuntakonsernissa pyritään yhteisöjen yhteistyöllä parhaaseen mahdolliseen tulokseen ja hyötyyn. Maksuliikennepalveluita voidaan hoitaa konsernissa keskitetysti. Maksuvalmius on pidettävä kussakin konserniin kuuluvassa tytäryhteisössä riittävänä.

Vieraan pääoman hankinnan on oltava toiminnallisesti ja taloudellisesti perusteltua. Pitkäaikaisen lainojen käyttö suurimmissa hankkeissa vahvistetaan talousarviossa. Konsernissa rahoitus-, kassavirta- ja otto- ja antolainausasioita hoitaa talous- ja hallintojohtaja. Tytäryhteisöillä on velvollisuus hyvissä ajoin aloittaa neuvottelu kuntayhtymäjohtajan/rehtorin ja talous- ja hallintojohtajan kanssa rahoitus-, kassavirta-, otto- ja antolainauksia varten. Tytäryhteisöt kilpailuttavat pitkäaikaiset ottolainansa tai ottavat käyttöön kuntatodistuksia tai limiittiluoton lyhytaikaisiin lainatarpeisiin.

9.3.2. Sijoitustoiminta

Kuntayhtymän kannalta merkittävien tytäryhteisöjen on järjestettävä sijoitustoimintansa yhteistyössä kuntayhtymän kanssa. Sijoituksen onnistumisesta vastaa ensisijaisesti tytäryhteisön päätösvaltainen toimielin.

9.3.3. Takauksen ja vakuuden antaminen

Takauksista päättäminen kuuluu valtuuston toimivaltaan. Kuntayhtymä voi taata tytär- ja osakkuusyhteisöjen ottolainoja, mikäli se alentaa lainakustannuksia tai tytäryhtiöillä ei ole muita vakuuksia. Kuntayhtymä voi vaatia takauksista takausprovision. Takauksissa on otettava huomioon EU-lainsäädännön ja valtioneuvoston päätösten rajoitukset.

Tytäryhteisö ei ilman konsernijohdon lupaa voi myöntää takauksia tai käyttää omaisuuttaan vakuutena.

9.4. Riskienhallinta

Riskienhallinta on osa konsernin valvontajärjestelmää. Riskienhallinnan avulla pyritään varmistamaan, että tytäryhtiöiden liiketoimintaan vaikuttavat riskit tunnistetaan ja niitä seurataan.

Kokonaisvaltaisella riskienhallinnalla voidaan saavuttaa haluttu kokonaisriskien taso verrattuna yhtiön riskinotto-kykyyn niin, että yhtiön liiketoiminnan jatkuvuus ei vaarannu.

Konsernissa noudatetaan kuntayhtymän ja tytäryhteisön kesken yhtenäistä riskienhallintapolitiikkaa. Tytäryhteisöjen on neuvoteltava riittävän ajoissa kuntayhtymän johtajan kanssa riskianalyysiin ja riskien vakuuttamiseen liittyvistä asioista.

Yhtymähallitus on hyväksynyt 9.4.2008 Valkeakosken seudun koulutuskuntayhtymän sisäisen valvonnan ohjeet. Valkeakosken seudun koulutuskuntayhtymän riskienhallintapolitiittisen ohjelman on yhtymävaltuusto hyväksynyt 25.5.2010 § 10. Riskienhallintapolitiikan toimeenpano-ohjelman on yhtymähallitus hyväksynyt 30.11.2010 § 120.

9.5. Henkilöstöpolitiikka

Konsernin tytäryhteisöjen on noudatettava toiminnassaan soveltuvin osin kuntayhtymän henkilöstöpolitiikan periaatteita sekä voimassa olevia alan työehtosopimuksia. Etenkin harkinnanvaraisten työsuhteen etujen myöntämisessä yhteisöjen on noudatettava kuntayhtymän käytäntöä. Tällaisia ovat esim. harkinnanvaraiset palkkaedut, harkinnanvaraiset työvapaat, oikeus luontoissuorituksiin ja lisäeläke-etuihin.

Henkilöstön käytön tulee olla tehokasta, tarkoituksenmukaista ja taloudellista. Henkilöstön osalta huomioidaan mahdollisuudet henkilöstön sisäiseen liikkuvuuteen ja toimintojen hoitamiseen keskitetysti.

Tytäryhteisöt järjestävät eläkevakuutuksensa Kuntien eläkevakuutuksessa silloin, kun se on kuntayhtymän edun mukaista eikä tytäryhteisön etu muuta edellytä.

10. Konsernin valvonta, tilintarkastus ja tarkastuslautakunnan tehtävät

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tavoitteena on osaltaan varmistaa, että yhteisön toiminta on tehokasta ja tuloksellista, informaatio on luotettavaa ja että säännöksiä ja toimintaperiaatteita noudatetaan.

10.1. Tytäryhteisöjen sisäinen valvonta

Tytäryhteisöjen sisäinen valvonta järjestetään kuntayhtymän sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan ohjeiden mukaisesti.

Tytäryhteisöjen hallitusten ja mahdollisten toimitusjohtajien vastuulla on sisäisen valvonnan rakenteiden luominen omassa organisaatiossaan. Tytäryhteisöjen hallitusten tulee hyväksyä yhtiölle sisäisen valvonnan ohjeet ja pitää ne ajan tasalla. Yhteisön hallituksen on valvottava sisäisen valvonnan toteutumista ja ohjeiden noudattamista.

10.2. Tytäryhteisön konsernivalvonta

Sisäisen valvonnan toimivuudesta koko kuntayhtymässä vastaa yhtymähallitus ja sen valvontavastuu on kuntayhtymän johtajalla ja toteuttamisvastuu tilivelvollisilla.

Kuntayhtymän hallituksen puheenjohtajalla ja kuntayhtymäjohtajalla/rehtorilla on oikeus osallistua tytäryhteisön hallituksen kokouksiin ja käyttää niissä puheoikeutta osakeyhtiölain 624/2006 6 luvun 5 §:n 2. momentin mukaan. Tytäryhteisöjen yhtiöjärjestyksiin tulee sisällyttää tämän mahdollistava määräys seuraavasti:

Valkeakosken seudun koulutuskuntayhtymän hallituksen puheenjohtajalla ja kuntayhtymäjohtaja/rehtorilla on konsernivalvonnan mahdollistamiseksi läsnäolo- ja puheoikeus yhtiön hallituksen kokouksissa ja hänelle on toimitettava kokouskutsut tiedoksi samalla, kun ne toimitetaan tiedoksi yhtiön hallituksen jäsenillekin. Kuntayhtymäjohtaja/rehtorilla on konsernivalvontaa suorittaakseen lisäksi tiedonsaantioikeus yhtiön toimintaan ja talouteen liittyvissä asioissa.

Tytäryhteisöjen tilivelvolliset ja muut yhteisöjen yksiköiden vastuuhenkilöt vastaavat sisäisen valvonnan toteutumisesta.

Konserniohjeen noudattamista valvoo konsernijohto.

10.3. Tytäryhteisöjen tilintarkastus ja tarkastuslautakunnan tehtävät

Kuntalain 410/2015 122 §:n mukaan valtuusto valitsee hallinnon ja talouden tarkastamista varten tilintarkastusyhteisön, jonka tulee olla julkishallinnon ja -talouden tilintarkastuslautakunnan hyväksymä yhteisö (JHTT-yhteisö). Yhteisön on määrättävä vastuunalaiseksi tilintarkastajaksi julkishallinnon ja -talouden hyväksytyt tilintarkastajat (JHTT-tilintarkastajat). Tilintarkastajat toimivat tehtävissään virkavastuulla. Ellei tilintarkastajaksi valita yhteisöä ja tilintarkastajia valitaan vain yksi, on valittava vähintään yksi varatilintarkastaja. Varatilintarkastajaan sovelletaan, mitä tilintarkastajasta säädetään. Valtuusto voi erottaa tilintarkastajan toimestaan kesken toimikauden. Tilintarkastaja voi erota toimestaan kesken toimikauden ilmoittamalla siitä valtuustolle. JHTT-yhteisöstä säädetään erikseen. Tilintarkastajat voidaan valita enintään kuuden tilikauden hallinnon ja talouden tarkastamista varten.

Kuntalain 410/2015 123 §:n tarkoittamalla tilintarkastajalla on oikeus tarkastaa yhteisön toimintaa ja tavoitteiden toteutumista haluamassaan laajuudessa. Yhteisö antaa tarpeelliset tiedot ja avustaa niiden saannissa.

Tilintarkastajan valinnasta päättää ao. tytäryhteisön yhtiökokous kuitenkin siten, että kuntayhtymän 100 %:sti omistamien tytäryhteisöjen tilintarkastusyhteisöksi tulee valita sama tilintarkastusyhteisö kuin kuntayhtymällä. Kuntayhtymän hallintosäännön mukaan valtuusto valit-

see kuntayhtymän tarkastuslautakunnan esityksestä tilintarkastajan kuntalain säädösten mukaisesti.

Kuntalain 410/2015 121 §:n mukaan valtuusto asettaa tarkastuslautakunnan hallinnon ja talouden tarkastuksen sekä arvioinnin järjestämistä varten. Kuntalain 32 §:n mukaan toimielimen jäsenet valitaan valtuuston toimikaudeksi, jollei valtuusto ole päättänyt, että heidän toimikautensa on valtuuston toimikautta lyhyempi, tai jäljempänä toisin säädetä. Tarkastuslautakunnan on valmisteltava valtuuston päätettävät hallinnon ja talouden tarkastusta koskevat asiat sekä arvioitava, ovatko valtuuston asettamat toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet kunnassa ja kuntakonsernissa toteutuneet. Tarkastuslautakunnan on huolehdittava kunnan ja tytäryhteisöjen tarkastuksen yhteensovittamisesta.

11. Tytäryhteisöjen neuvotteluelvoitteet ja kuntayhtymän edustajien ohjeistaminen

Konserniin kuuluvan tytäryhteisön on ennen omaa päätöksentekoaan selvitettävä konsernijohtoon ennakkokäsitys asiaan silloin, kun päätettävä asia merkittävästi vaikuttaa yhteisön tai kuntayhtymän toimintaan ja taloudelliseen vastuuseen. Ennakkokäsitys hankitaan vapaamuotoisesti ja kirjallisesti.

Tytäryhteisön johdon tulee toimia huolellisesti ja yhteisön edun mukaisesti. Lopullinen päätösvalta ja vastuu erillistä kannanottoa koskevassa asiassa on aina yhteisön omalla päätöksentekotoimielimellä, vaikka konsernijohtoon kannanotto päätettävään asiaan on hankittu ennen yhteisön päätöstä.

Tytäryhteisön hallituksen on hankittava konsernijohtoon ennakkokäsitys seuraaviin toimenpiteisiin:

- tytäryhteisön perustaminen
- yhteisön toiminta-ajatuksen muuttaminen
- yhtiöjärjestyksen ja sääntöjen muuttaminen
- pääomarakenteen muuttaminen
- toimintaan nähden merkittävät investoinnit
- kiinteistö- ja yrityskaupat
- osakkeiden merkintä, mikäli osakkeiden ostamista ja omistamista ei ole erityisesti annettu yhtiön tehtäväksi
- varsinaiseen toimintaan kuulumattomat tai siihen vain epäsuorasti liittyvät investoinnit ja niiden rahoitus
- toimintaan nähden tärkeän omaisuuden tai oikeuksien (mukaan lukien immateriaali-oikeudet) hankkiminen, myyminen, vuokraaminen, luovuttaminen tai panttaaminen
- merkittävä lainanotto ja -anto sekä vakuuksien, takausten taikka muiden yhtiötä sitovien merkittävien rahavelvoitteiden antaminen tai niiden ehtojen muuttaminen,
- periaatteelliset tai taloudellisesti merkittävät sopimukset ja toiminnan laajakantoiset muutokset
- merkittävät henkilöstöpoliittiset linjaukset
- yhtiökokoukselle tehtävä voitonjakoehdotus, mikäli se poikkeaa yhtiön noudattamasta tavanomaisesta voitonjakokäytännöstä
- muuhun kuin yhteisön tavanomaiseen toimintaan kuuluvat tai epätavallisin ehdoin tehtävät sopimukset yhtiön ja sen osakkeenomistajan taikka hallituksen jäsenen vä-

- lillä, kyseisten sopimusten muuttaminen sekä sopimukseen perustuvista oikeuksista luopuminen
- yhteisön omaisuuden luovuttaminen konkurssiin tai selvitystilaan taikka saneerausmenettelyyn hakeutuminen.

12. Tiedottaminen konsernia koskevista asioista

Kuntalain 410/2015 29 §:n mukaan kunnan ja kuntayhtymän on sopivin tavoin tiedotettava yhteisön tai säätiön toiminnasta silloin, kun se hoitaa kunnallista toimintaa.

Yhteisön tai säätiön on annettava tiedotusta varten kuntayhtymän yhteisiin palveluihin tiedottamista varten riittävän kattavat tiedot. Ennen tietojen antamista yhteisön tai säätiön on arvioitava voidaanko tiedot antaa aiheuttamatta yhteisölle haittaa.

Yhteisöä koskevasta tiedottamisesta vastaa yhteisön puolesta hallitus ja mahdollinen toimitusjohtaja sekä kuntayhtymän puolesta yhtymähallitus ja kuntayhtymäjohtaja/rehtori. Yhteisön tiedottamisen on tuettava konsernin asettamia tavoitteita ja toimintapolitiikkaa. Tiedottamisessa ja tietojen antamisessa yhteisöjä koskevissa asioissa tulee huomioida kuntayhtymän yleiset tiedotusperiaatteet sekä julkisuus- ja salassapitosäännökset.

13. Konserniohjeen voimaantulo

Konserniohje tulee voimaan 1.1.2018.

Konserniohje on voimaantulon jälkeen hyväksyttävä viivytyksettä kuntayhtymän tytäryhteisöjen yhtiökokouksessa tai hallituksen kokouksessa.